

**Opinia do ustawy o przywróceniu terminu do wypłaty świadczeń pracowniczych z
Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych
(druk nr 825)**

I. Cel i przedmiot ustawy

Ustawa z dnia 29 grudnia 1993 r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy (Dz. U z 2002 r. Nr 9, poz. 85, z późn. zm.) została uchylona z dniem 1 października 2006 r. ustawą z dnia 13 lipca 2006 r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy (Dz. U. Nr 158, poz. 1121, z późn. zm.). Art. 43 ustawy z dnia 13 lipca 2006 r. zapewniał byłym pracownikom lub uprawnionym do renty rodzinnej, których roszczenia pracownicze nie zostały zaspokojone mimo wyroków sądu, w określonym terminie (do dnia 30 czerwca 2007 r.) możliwość wystąpienia z wnioskiem do Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych o wypłatę z tytułu niezaspokojonych roszczeń. Termin ten okazał się jednak nie wystarczający. Ustawa przyjęta przez Sejm w dniu 18 marca br. zapewnia możliwość zaspokojenia roszczeń pracowniczych powstałych przed dniem 1 października 2006 r., jeżeli nie zostały zaspokojone z powodu złożenia wniosku z przekroczeniem terminu 30 czerwca 2007 r., niespełnienia wymogów dotyczących okresów wskazanych w art. 6 ustawy z 29 grudnia 1993 r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy lub terminów wskazanych w jej art. 7. Ustawa nie wprowadza terminu złożenia wniosków, przyjmując, że po upływie terminu określonego w art. 291 §5 Kodeksu pracy (okres 10 letni przedawnienia roszczenia ze stosunku pracy) roszczenie nie podlega zaspokojeniu z Funduszu.

II. Przebieg prac legislacyjnych

Projekt ustawy stanowił przedłożenie poselskie, które wpłynęło do Sejmu 7 sierpnia 2008 r. (a więc po przyjęciu w art. 43 terminie do zgłaszania niezaspokojonych roszczeń).

Pierwsze czytanie odbyło się w sejmowej Komisji Polityki Społecznej w styczniu 2009 r. Stanowisko Rządu w stosunku do projektu było negatywne, ponieważ w dacie wniesienia projektu nie znano oceny realizacji skutków ustawy, a w szczególności art. 43, oraz ze względu na braki legislacyjne projektu (m. in. niemożliwość dokonania prawidłowej oceny niezaspokojonych roszczeń pracowniczych przez kierowników Biur Terenowych Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych w proponowanym kształcie rozwiązań, niezasadność nałożenia na Biura Terenowe Funduszu obowiązków informowania o zmianie przepisów, brak pogłębionej analizy kosztów wejścia w życie proponowanych uregulowań).

W opinii Biura Analiz Sejmowych wskazano na niewłaściwość nowelizowania przepisów, które wyczerpały swój zakres zastosowania, brak okresu *vacatio legis* i niejasność pojęć zawartych w projekcie.

Przyjęte przez Komisję sprawozdanie uwzględniło podnoszone zastrzeżenia i zmierzało do realizacji celu projektodawców, realizując go za pośrednictwem odmiennej propozycji legislacyjnej – proponuje się projekt odrębnej regulacji, która nie nowelizuje przepisów przejściowych i nie jest niezgodny z zasadami techniki prawodawczej, zapewniając jednocześnie możliwość realizacji roszczeń pracowniczych. Podczas drugiego czytania w Sejmie sprawozdanie nie wzbudziło kontrowersji.

Sejm przyjął ustawę w brzmieniu proponowanym w sprawozdaniu Komisji Polityki Społecznej i Rodziny w dniu 18 marca br.

III. Uwagi szczegółowe

1. Ustawa ma charakter szczególny dla grupy uprawnionych i zakres jej stosowania wyczerpie się po określonym czasie. "Przywrócenie terminu" oznacza w rzeczywistości możliwość złożenia wniosków o wypłatę świadczenia i nie podlega ograniczeniu terminem. Bardziej dostosowane do treści przyjętych uregulowań byłoby zatytułowanie ustawy nie: "o przywróceniu terminu itd.", bo też nie dokonuje się to samoistnie z mocy prawa, ale czyni to kierownik Biura Terenowego Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych na wniosek uprawnionego. Dodatkowo - miałoby to walor informacyjny dla uprawnionych, co może być ważne szczególnie w związku z odstąpieniem od obowiązku informowania przez Biura Terenowe Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych osób uprawnionych (przewidzianego w projekcie), którego wykonanie nie byłoby możliwe.

Propozycja poprawki

- tytuł ustawy otrzymuje brzmienie:

"o wypłacie niezrealizowanych roszczeń pracowniczych z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, powstałych przed dniem 1 października 2006 r."

2. art. 1 w ust. 2

Trzeba zauważyć, że jeżeli w art. 1 w ust. 2 zawarto skrót "Fundusz", dla łatwiejszego posługiwania się terminologią, nie ma potrzeby w ust. 2 dookreślać: "z powodu niezłożenia wniosku do Funduszu, o którym mowa w ust. 1".

Propozycja poprawki

- w art. 1 w ust. 2 skreśla się wyrazy", o którym mowa w ust. 1".

(Jeżeli zaś miałyby chodzić o doprecyzowanie niezłożonego wniosku, to "wniosek o którym mowa w ust. 1" jest zarazem wnioskiem, o którym mowa w art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 13 lipca 2006 r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy (Dz. U. Nr 158, poz. 1121, z późn. zm.), i tak należałoby go określić tylko, czy rzeczywiście jest to niezbędne, ponieważ przepis art. 1 w ust. 2 mówi o "zastosowaniu ust. 1", czyli powyższego, który wskazuje o jaki wniosek chodzi.).

3. art. 2 ust. 1, art. 4, art. 7 - kierownik Biura Terenowego Funduszu

W art. 1 w ust. 1 zamieszczono skrót nazwy *Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych*, zwany dalej "*Funduszem*", jednak nie uprawnia to do posługiwania się w art. 2 ust. 1, art. 4, art. 7 tym skróconym określeniem w odniesieniu do nazwy własnej jednostki organizacyjnej Funduszu jaką jest Biuro Terenowe Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, którym kieruje kierownik (por. art. 31 ustawy z dnia 13 lipca 2006 r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy).

Propozycja poprawki:

- w art. 2 ust. 1, art. 4 i art. 7 po wyrazach "Terenowego Funduszu" dodaje się wyrazy "Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych".

4. art. 2 – przywrócenie terminu *na prośbę* osoby uprawnionej, której odmówiono wypłaty.

Określenie to nie wydaje się trafne. W systemie prawnym w kontekście przywracania terminu stosowane jest pojęcie *wniosku o przywrócenie terminu* por. Kodeks

postępowania cywilnego, Kodeks postępowania karnego, Kodeks pracy, ustawa z dnia 13 kwietnia 2007 r. o Państwowej Inspekcji Pracy (Dz. U. Nr 89, poz. 589, z późn. zm.), ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60, z późn. zm). Wprowadzie Kodeks postępowania administracyjnego posługuje się określeniem *prośba* (art. 58. § 1 W razie uchybienia terminu należy przywrócić termin na prośbę zainteresowanego, jeżeli uprawdopodobni, że uchybienie nastąpiło bez jego winy. § 2. Prośbę o przywrócenie terminu należy wnieść w ciągu siedmiu dni od dnia ustania przyczyny uchybienia terminu. Jednocześnie z wniesieniem prośby należy dopełnić czynności, dla której określony był termin. § 3. Przywrócenie terminu do złożenia prośby przewidzianej w § 2 jest niedopuszczalne.), a art.18 ustawy z dnia 13 lipca 2006 r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy odsyła do odpowiedniego stosowania K. p. a., nie wydaje się to wystarczającym argumentem na rzecz posłużenia się tym pojęciem. Ustawa z dnia 18 marca 2010 r. przesądza o możliwości złożenia wniosków w sytuacji, gdy ustawowy termin miał. Ustawa wskazuje warunki, po spełnieniu których kierownik Biura Terenowego FGŚP przywraca termin, złożenie *prośby* stanowi więc w istocie złożenie *wniosku*, czyli jest to jedyny formalny wymóg do spełnienia przez zainteresowanego (art. 2 - wraz z dołączeniem otrzymanego zawiadomienia o odmowie wypłaty świadczeń). Trzeba zauważyć, że ustawa przyjęta przez Sejm w dniu 18 marca 2010 r. ma charakter szczególny. Przywrócenie terminu nie następuje z mocy ustawy, ale na jej podstawie przywraca go kierownik Biura Terenowego FGŚP i administracyjna uznaniowość nie wchodzi tutaj w grę (kierownik nie jest uprawniony do dokonania żadnej oceny, która mogłaby się zakresem znaczeniowym łączyć z pojęciem *prośba*). A ponieważ uzyskana *odmowa wypłaty* stanowi następstwo wcześniej złożonego wniosku, można zredukować brzmienie ust. 1 w art. 2, porządkując uregulowanie.

Propozycja poprawek

1) w art. 2:

- w ust. 1 wyrazy "na prośbę osoby, która złożyła do Funduszu wniosek o wypłatę świadczeń pracowniczych, a" zastępuje się wyrazami "na wniosek osoby";
- w ust. 2 wyrazy "prośby o przywrócenie terminu, o której mowa" zastępuje się wyrazami "wniosku o przywrócenie terminu, o którym mowa";

2) w art. 4 wyrazy "prośbę o przywrócenie terminu, o której mowa" zastępuje się wyrazami "wniosek o przywrócenie terminu, o którym mowa".

Bożena Langner

Główny legislator